

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
Posamljene števe. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih
tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru,
Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdov-
ščini, Dornbergu itd. Zastarele števe. po 5 nvč. (10 stot.)
OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm.
smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po
20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, naj-
manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.
Plačljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na na-
ročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za
celo leto Kron 3.20, za pol leta Kron 2.60.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefranko-
vana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnina, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“,
vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica
Giorgio Galatti št. 20.
Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELFON 31. 11-57

Politično društvo „Edinost“

vabi vse v Trstu živeče Slovane na

VELIKI SHOD

ki se vrši

v nedeljo 2. julija ob 10. uri zjutraj
v veliki dvorani „Nar. doma“.

DNEVNI RED:

Naše šolsko vprašanje.

Strokovno poročilo: ravnatelj JOSIP
ULČAKAR.Poročilo o dosedanjih in bodočih akcijah:
dr. OTOKAR RYBÁŘ.Z ozirom na važnost predmeta in pri-
mernost momenta se podpisani neadeja
najlepše udeležbe.

Odbor pol. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 30. Zbornica je razprav-
ljala finančni zakon za l. 1911. Poročevalec
Hegedüs je po kratkem utemeljevanju pripo-
ročal, naj zbornica vsprejme zakon.Posl. Sekulić (Hrvat) je naglašal po-
trebo, da se sanira kršenja ogrsko-hrvske
magodbe. Preporna vprašanja med Ogrsko
in Hrvatska še vedno niso urejena. Posl.
Ludwik Hollo (Justhova stranka) je obža-
loval, da nahajajo trialistične in druge proti
Ogrski naperjene tendence pri Hrvatih pod-
poro.Nato je bila seja prekinjena. Prihodnja
seja jutri.BUDIMPEŠTA 30. Na današnji konfe-
renci so hrvatski državni poslanci sklenili, da
bodo glasovali za finančni zakon in da bodo
vstrajali pri znanih zahtevah kluba hrvatskih
drž. poslancev:Protestni shod proti odcepljenju Reke
od senjske škofije.ZAGREB 30. Predsedstvo včerajšnjega
protestnega shoda se je podalo k nadškofu-
koadjutorju dr. Bauerju ter mu je izročilo
resolucijo. Dr. Bauer je isto vsprejel in naglašal
da spada vprašanje o navod. odcepljenju Reke
od senjske škofije med bajke. Jamstvo za
to, da ne pride do tega odcepljenja, tvori
oseba bana, na katerega predlog so bile za-
sedene vse tri hrvatske škofije, ne da bi se
bilo spravilo to vprašanje na površje. On,
koadjutor sam bi energično protestiral proti
taki odredbi, v Budimpešti, na Dunaju in v
Rimu. Sedaj treba storiti patrijotičen korak,
da se zopet pomiri javnost, ker je gotovo,
da ni govora o odcepljenju Reke, marveč,
da ostane Reka še nadalje v senjski škofiji.

Narodni dan na Hrvatskem.

ZAGREB 30. — Dne 5. julija se bo po
vseh Hrvatski praznoval narodni dan. Čisti
dohodek nabiranja denarnih prisilov se po-
rabi v ojačanje hrvatskega elementa v onih
občinah, kjer je napredovalo naseljevanje
Nemcev in Madjarov. Izlasti se iz prisilov
ustanove hrvatske šole. Društvo hrvatskih
novinarjev je sklenilo, da ne izide tega

PODLISTEK.

Češka Magdalena.

Zgodovinska novela iz XIV. stoletja. — Spisal
Ferdinand Schulz. — Poslovenil H. V.„Skrj svoj opravičljivi jezik za zobe in
ne izživaj moje jeze proti sebi! Do sedaj se
spominjam minulih dob in radi njih odpu-
ščam, kar godejo tvoji zmedeni smisli!“„Ne dotikaj se minulosti!“ je zavpil
Domeš. „In moji smisli so, žali Bog, še pre-
več zdravi, tako, da ne rabijo nikakoršnih
tvojih ozir.“„Dobro!“ — ga je pahnila v stran s
trdno roko, „če hočeš poskusiti mojo moč,
naj se zgodi!“In brzimi koraki je hitela k kraljevim
sobam.Vsa razburjena je pripovedovala Kazi-
mirju, kako nedostojno se vede Domeš proti
njej od prvega trenutka, kar je sem prišla;
molčala da, je, ker je njegovo vedenje pi-
sala na rovaš njegove večne pijanosti, o
čemer priča že vsa njegova zunanost; toda
danes se je drznil do ponižanj in psov, kidne v Zagrebu in v pokrajinskih mestih
noben časopis.

Žopet veliki neredi v Galiciji?

LVOV 30. Iz Kalusza poročajo, da je
prišlo v nekih sosednjih občinah do spopada
med kmeti. Iz Stry-ja so bili pozvani vojaki
in orožniki. Prišlo je baje do spopada med
vojaki in kmeti. Ranjenih je bilo baje nad
200 oseb, med temi je več mrtvih.

Promet blaga med Avstrijo in Ogrsko.

DUNAJ 30. Trgovinsko ministerstvo je
razposlalo statistični izkaz o prometu blaga
med Avstrijo in Ogrsko meseca maja 1911.
Po tem izkazu znaša v tem mesecu, iz-
zemši promet zlata in srebra, uvoz iz
Ogrske 93.4 mil. kron, uvoz na Ogrsko
121.4 mil. kron. Od januarja do konca
maja znaša vrednost uvoza iz Ogrske 434.5
(+ 22.3 milijonov nasproti lanskemu letu) in
vrednost izvoza na Ogrsko 559.1 milijonov
(+ 49.9 milijonov kron nasproti lanskemu
letu).

Ministerstvo Pašičevo podalo ostavko.

BELIGRAD 30. Kabinet Pašičev je po-
dal ostavko radi diferenc med finančnim in
trgovinskim ministrom, ki so nastale v vpra-
šanju posojila državne hipotekne banke.

Evhariistični kongres v Madridu.

MADRID 30. Tu se je od 25. do 30.
junija vršil evhariistični kongres. Kongres je
zvršil s procesijo, katere se je udeležilo 50
tisoč oseb. Sprevod se je razšel pred kra-
ljevo palačo, potem ko je podelil kardinal
Aguirre blagoslov v navzočnosti kralja
Alfonza.MADRID 30. Uradno poročajo: Včeraj
se je v neki postranski ulici Calle Major
razletel s črnim smodnikom napolnjen pe-
klenski stroj, ko je šla mimo evhariistična
procesija. Poškodovan ni bil nihče. — Eno
osebo so aretirali, vendar so jo zopet izpu-
stili na svobodo.

Unanja trgovina Avstro-Ogrske.

DUNAJ 30. — Po statističnem izkazu
trgovinskega ministerstva o unanji trgovini
avstro-ogrškega carinskega ozemlja za maj
t. l. je znašal uvoz 281.2 mil. kron, izvoz
198.7 mil., potemtakem plus 46.7 ozi. plus
3 mil. kron nasproti lanskemu letu. Od me-
seca januarja do maja je znašal ves uvoz
1284.4, izvoz 944.2 milij., torej plus 72.5
oziroma minus 4.4 mil. kron nasproti lan-
skemu letu.Pasivum trgovinske bilance od januarja
do maja znaša torej 340.2 nasproti 263.2
mil. kron v minolem letu. Lanske številke
so definitivne.

Turčija.

LONDON 30. (Reuterjev biro). Iz Ho-
deide poročajo od 26. t. m., da so Turki
izgubili v bitki, ki se je vršila 27. t. m. nad
2000 mož.

Mednarodni štrajk mornarjev.

LONDON 30. Danes zjutraj je 500 po-
licistov odšlo v Hull, kjer so nemiri trajali
do 4. ure. — Redarji na konjih so razgnali
množico.

Olomuc 30. Poljedelski minister baron

Wiedmann je danes ob 11.15 predpoludne
dospel semkaj.Budimpešta 30. Ogrska vlada priredi
na čast Franu Lisztu veliko stoletno slavo,
ki bo trajalo od 21. do 25. oktobra. Pro-
tektorat je prevzel cesar.Komorn 30. V vasi Ogialla je nastal
včeraj ogenj, ki se je vsled močnega vetrapričajo o njegovem vkoreninjenem sovra-
žnem mišljenju proti njej.„Kraljevski soprog in gospod moj,“ je
dovršila svojo obtožbo, tresoč se po vsem
telesu, „gotovo ne dopustiš, da bi morala
prenašati nedostojnost in predrznost tvojih
hlapčev. Zahtevam od tvoje milosti, da Do-
meša strogo kaznuješ, a najbolje bi bilo, da
ga zapodiš z gradu in iz Krakova!“ In
sklenila je pred Kazimirjem svoji lepi
beli roki.Kralju je bil ves ta dogodek zelo ne-
prijeten. Domeš je bil njegov glavni zaup-
nik pri vseh ljubezenskih doživljajih, poznal
je vse njegove strasti in znal jim je hitro in
dobro ustrežati. Vsa leta, kar ga je imel pri
sebi v službi, ni imel kralj nikoli važnega
in temeljitega vzroka, da bi bil nezadovol-
jen z njim. Šele v zadnjem času je Domeš
nekoliko pojaval v marljivosti, prav za prav
v pozornosti, tako, da je bilo potrebno ka-
rati ga radi tega; tudi huje popijanje, ki se
mu je Domeš udal od zadnjega povratka iz
Prage, ni ugajalo kralju.Vse to mu do sedaj ni dalo povoda, da
bi svojega vsikdar vernega slugo na kak
način kaznoval, ali ga celo nemilostno podil
od sebe. Vendar mu ne more dovoliti, da
bi se nespodobno in žaleče vedel nasprotinaglo razširjal ter vpepelil hišo kreditne za-
druge, katoliško cerkev, sinagogo, sodiščno
poslopje in mnogo hiš.Dunaj 30. Glasom brzozavnega poro-
čila je vojna ladija „Cesarica Elizabeta“
danes dospela v Aleksandrijo, kjer ostane
6 dni. — „Radecky“ je pa včeraj priplul v
Plymouth, kjer ostane tri dni. Na ladijah vse
zdravo.Tokio 30. (Petr. brz. ag.) Novi viharji
in poplave so silno opustošile Japonsko. —
Izgubilo je življenje tudi mnogo ljudi.

Gospoda Menesinija - slepa jeza!

Zadnjemu shodu italijanske liberalne
stranke v gledališču Rossetti je pritisnil pravi
pečat g. Menesini, propali kandidat l. mest-
nega okraja. Govorila je iz njega silna, do
žarišča razpaljena jeza.Jeza pa je — to je znana stvar — naj-
slabša svetovalka. Nevarna svetovalka je to
posamičnemu človeku v zasebnem življenju,
stokrat nevarna človeku, ki si prilasča važno
besedo v javnem življenju. Zavaja ga v
krive premise, iz katerih seveda morajo po-
tem izhajati tudi krivi zaključki. Jemlje mu
vid, da ne more prav ocenjati stvari, ki mu
leže takorekoč pod nogami, in pa sil, ki de-
ljujejo okoli njega kakor posledica naravnega
razvoja, od katerih je odvisen tudi razvoj
tistih koristi, ki bi jih hotel on zastopati, bra-
niti in povspesevati. Jeza zavaja politika, da
ne ocenjuje pravilno svojih in svojega na-
sprotnika moči: da svoje moči precenjuje,
nasprotnike pa podcenjuje.G. Menesini je imel torej na omenjenem
shodu italijansko-liberalne stranke najzname-
nitejši govor. Nočemo pa reči, da se je ta
govor iztical nad drugimi po svoji vsebini,
po obilici globokih misli, po tehtnosti in ve-
ljavnosti argumentacije. O ne, vse prej nego
to. Pač pa je zasenčil druge po srditosti —
besede! In pa po dejstvu, da mu je bil ves
vzduh — razpaljen še po utisih silnega vo-
lilnega boja — kaj ugoden in da je bila ve-
lika večina poslušalstva najbolje disponirana
in vsprejemljiva za take — gledališke efekte,
ko pač vidimo omamljajoče bliske in čujemo
silne grome, ko pa ne šviga strela, ki bi koga
zadela...!Gospod Menesini je govoril v silni jezi.
Le jeza ga je mogla zavesti, da je govoril
govor, ki je pomenjal veliko neumnost, ali
nevarno neumnost za Italijane same, ker je
ta nespametnost delovala na poslušalce ka-
kor nekako italijansko-narodno blagovestje!
Bog ve, ali se mu je ta jeza že tako ohla-
dila in je-li prišel že v tisto duševno ravno-
težje, ki je potrebno, da človek trezno pre-
soja stvari in kontrolira tudi svoje lastne
besede?! Če je prišel, potem mora biti tudi
na jasnem, da je zagrešil veliko nerodnost
in nepredvidnost, ker je italijansko javnost —
v kolikor je vsprejemljiva za take bobneče
frazе — zavajal v najhujo zmoto. Jeza je
slaba svetovalka in le jeza ga je mogla za-
vesti, da je zval italijanstvo na politiko ma-
ščevanja in očitno gaženje zakona in pra-
vice, ne da bi bil imel trdno zavest, da ima
to tržaško italijanstvo tudi moči v sebi za
izvajanje take maščevalne akcije, in: ali realne
razmere sploh dopuščajo izvedenje tega, s
čemer je g. Menesini grozil? Če bi bili dani
taki pogoji, bi Menesinijev klic na mašče-
vanje pričal sicer še vedno o sramotni, ci-
viliziranih ljudih nevredni brutalnosti, ali ra-
zumeli bi vsaj ta klic, ker bi obetal efekta.
Gospod Menesini pa nima za svoj bru-talni nastop niti tega opravičevanja. Denimo
tudi, da bo posameznih, sporadičnih sluča-
jev, ko bo kakov prenapetost sledil klicu
Menesinija in da bo skušal izvajati akcijo
maščevanja nad slovenskim elementom v
Trstu. Ali takim akcijam, ako niso splošne,
je že a priori usojen neuspeh, blamaža,
fiasko. Pustimo na strani pomislek — da si
je velikega pomena ravno pri takih akcijah
— da Menesinijevi kampanji ne le da
manjka vsako moralno opravičenje, marveč,
da bi pomenjala naravnost zanikanje vsake
morale, česar se je tudi g. Menesini sam
zavedal ukljub vsej svoji jezi. Saj je sam
opozarjal z neverjetnim cinizmom, da si bo
ob izvajanju njegove maščevalne akcije mo-
rala pravica čisto zakrivati obraz. Kakor
rečeno: mi bi vzlic temu pomisleku umeli
nastop g. Menesini-ja, če bi ga opravičevala
gotovost efekta, vspeha!Nu, tudi ta gromovnik mora biti že
danes na jasnem, da tega vspeha ne bo!
G. Menesini je v silnem srdcu dvignil roko
in mahal okoli svoje glave s sekuro, ki naj
bi presekala korenike tisočem slovenskih ek-
zistenc. In efekt? Nepriznani morda za g.
Menesinija, ali umeven, naraven: svet se mu
je smejal! Ta veselost v našem ljudstvu ni
bila morda posledica brezskrbnosti, lahko-
mišljenosti, ali objestnosti; marveč zavesti,
da proti temu, s čemer je grozil Menesini,
tvorijo nepremagljivo barikado realne obsto-
ječe razmere.Lahko je bilo — ko je gosp. Menesini
gromel z odra doll in zval Italijane na uni-
čevalni boj proti slovenskemu elementu —
tistim otročjem in mladičem (ki so na shodu
dajali intonacijo), da so mu ploskali, odo-
bravali in kričali svoj lepi „fora“! Saj oni
ne poznajo še resnosti življenja in ne mislijo
na vse tiste obstoječe in delujoče sile, od
katerih je odvisen položaj tržaške trgovine
in žnjo blagor vsega prebivalstva. Ali resen
tržaški trgovec, ki računa z dejstvi, ne po-
zablja pred vsem drugega. Prvič, da nobeno
veliko mesto — posebno pa veletrgovsko —
ne more pogrešati pritoka iz zaledja, ker ta
prilasa delavne moči in elemente, ki oplo-
jajo vse gospodarsko snovanje, oživljajo
promet in množe splošno blagostanje, a da
zaledje Trsta je slovansko, vsled česar tudi
pritok mora biti po največem delu slovanski.
Brez tega pritoka bi bila v Trstu neizogibna
splošna stagnacija. V drugo pa ve trezni in
računajoči tržaški trgovec, da ogromni del
tržaške trgovine se vrši tudi preko tega slo-
venskega zaledja v kraje, ki so tudi — slo-
vanski! G. Menesini naj bi se potrudil h ka-
terikoli večji tržaški trvdki, pa bo čul o od-
nošajih med tržaško trgovino in slovenskimi
deželami Dalmacijo, anektiranimi pokrajinama
Bosno in Hercegovino, in slovenskimi drža-
vami na Balkanu sploh. Politika maščevanja,
kakor jo proglašja g. Menesini, bi pa gotovo
ne množila teh za tržaško trgovino neizogibi-
nih vezi, marveč bi pretrgala marsikatero
tako vez — in to vedno bolj v tisti meri,
kakor se množi v Trstu slovanska gospodar-
ska in specialno tudi trgovska organizacija!To so dejstva, s katerimi mora računati
tržaški trgovci. In v trgovskem mestu do-
minira ta interes: njemu primerna mora biti
uredba vsega življenja in snovanja. Mi bi
lahko — morda v veliko začudenje g. Me-
nesinija — navedli lastnika trvdke, ki ima v
službi slovenskih uradnikov in družih usluž-
bencev. Mož je bil strašno glasen na gori
omenjenem shodu, ali do danes ni dal no-
benega znaka od sebe, da bi hotel res od-
pustiti svoje slovanske uslužbence...!gospel Kristini. In da se tako v resnici vede,
o tem je izvedel kralj že poprej, nego je
prišla gospa Kristina z današnjo pritožbo.Že sam se je prepiral nekolikokrat, da
Domeš tudi v njegovi navzočnosti pohaja
okoli nje precej malomarno in da gleda
vanjo s posebnim izrazom v licu, v katerem
se je moglo čisto videti nevoščljivost, ali pa
opažati zaničevanje. Kazimir se je dosedaj de-
lal, kakor da sploh ne opaža njegove ne-
spoštljivosti proti gospel Kristini. Saj je
vedel, da Domeš popolnoma pozna njeno
dosedanje življenje, da se kakor posredo-
valec med njim in njo smatra tudi za nje-
nega zaupnika, ki se sme včasih pregrešiti
proti pravilom uljudnosti.Toda niti njemu se ne sme dopuščati,
da bi namenoma in vedno žalil kraljevo mi-
lostnico samo radi tega, ker je pomagal
dovesti jo semkaj. Saj se vede uljudno tudi
proti ostalim krasoticam, ki jih je Kazimir
naselil po gradovih izven Krakova. Zakaj ne
bi gospel Kristini izkazoval iste pozornosti?
Mislijo bi se, da bo proti svoji rojakinji še
uljudnejši in udanejši, nego proti ostalim
kraljevim ljubicam, s katerimi radi nepozna-
vanja njihovega jezika niti govoriti ne
more.

Po kratkem pomisleku je prišel Kazimir

do trdnega sklepa in je obljubil gospel
Kristini, da ji pridobi spoštovanje vsakogar,
kdor hoče ostati na njegovem gradu, torej
tudi Domeša.In že čez par trenutkov je stal Domeš
pred njim. „Skoro bi bila pozabila na važno
stvar, že v Pragi dogovorjeno,“ je začel go-
voriti kralj popolnoma mirno in prijazno, da
ne da spoznati na sebi razburjenja, ki jo
je povzročila Kristina pred svojim od-
hodom.„Ne spominjam se stvari, ki jo blago-
volja omenjati Tvoja kraljevska milost,“ je
odgovoril Domeš z globokim poklonom.„Pristopi bližje, Domeš,“ je namignil
kralj s svojega sedeža zaupno in blago-
hotno, „čisto sem, k meni!“ In ko je vitez,
močno čudeč se, storil to, je kralj nadalje-
val blagovoljno:„Nisem dolžnik nikogar na svetu;
nečem biti niti tvoj.“„Moj kraljevski gospod...“ se je zale-
telo Domešu pokorno.
„Zadnji dan našega bivanja v Pragi
sem ti obljubil najkrasnejši del gozdne kra-
jine, ki si ga izbereš na bregovih Visle; ob
enem sem privolil, da ti dam tamkaj sezi-
dati razkošen grad, ali gradiček, kar boš
hotel...“ (Pride še.)

In če bi se hotel g. Menesini potruditi v kako hišo takozvanih malih ljudi, bi čul tudi, kaj pomenjata za to veliko maso slovenski kmet in slovenska kmetica, ki prinašata dnevno svoje pridelke na tržaški trg. Lahko je otročjem aplavdirati podivjanim klicem g. Menesini-ja in kričati fora! — ali tisti tisoči in tisoči, ki morajo z muko skrbeti za potrebe vsakdanjega življenja — ti ne kriče „fora!“, marveč si želi notri čim več tistih slovenskih — dobrotnikov. Možno je pač za hip omamljati ljudi z bobnečimi frazami, ali čim naslednjo uro trka na vrata železna potreba življenja, je že streznenje tu. Zato vse take kampanje maščevanja nimajo nade do resničnega uspeha. Realne razmere, odnošaji, od katerih je zavisno življenje; zakoniti gospodarskega življenja so močnejši nego slepa jeza g. Menesinija. Zato se tudi naše ljudstvo ne bo ustrašilo gosp. Menesinija — slepe jeze!

Gautsch in voditelji strank.

Po „Slovincu“ in drugih listih smo tudi mi poročali, da je baron Gautsch pozval k sebi dr. Sušteršiča in da je konferiral z njim. Kakor pa poročajo sedaj, ta vest ni odgovarjala resnici. Baron Gautsch sploh še ni konferiral z nobenim voditeljem strank, torej tudi ne z dr. Sušteršičem. „Slovincu“ bi morda ne škodilo, ko bi se v bodoče izogibal sličnih menda v gotove namene v svet lansiranih vesti, ki konečno ne dosežajo drugega efekta, nego to, da mečejo čudno luč na slovensko državnozbornsko delegacijo. Ravno okolnost, da je „Slovincu“ glasilo najmočnejše slovenske stranke, ki zahteva za se prvenstvo na določanju smeri slovenski politiki v državnem zboru, mu nalaga tudi dolžnost, da se izogiba vsemu, kar bi moglo škoditi ugledu te delegacije. Z izmišljenimi vestmi — kakor je bila omenjena — pa gotovo ne koristi ne svoji stranki in ne celokupnemu našemu parlamentarnemu zastopstvu.

Mestni svet tržaški.

Zdi se, da vpliva tudi na naše mestne očete poletna vročina. Saj tako bi se dalo sklepati po sinočnji seji mestnega sveta, katere se je udeležilo komaj toliko svetovalcev, da je bila sklepčna.

Kakor navadno, je tudi sinoči župan otvoril sejo šele pol ure pozneje, nego je bilo določeno, to je ob 7.30.

Potem, ko je bil prečitan zapisnik zadnje seje, je župan naznanil, da sta od zadnje seje mestnega sveta umrli bivši mestni svetovalec Mosconi in inženir Vivante. V znak sožalja so se dvignili vsi mestni svetovalci. Sprejet je bil predlog mestnega odbora, da se od društva za pristaniška dela „Adriatica“ kupi zemljišče, zemljeknj. št. 49 in 45 v Sp. Kjarboli, za napravo trga v Sp. Kjarboli. Cena za štirjaški seženj je 145 K. Mestni svet je odobril, da se parcelira zemljišča zemlj. knj. št. 4, 21 in 575 d. o. Verdelli (zemljišče ex Mestron in pra del Gobbo), ter z. knj. št. 74 (last g. Josipa Gend-a) d. o. Kjarbola Sp.

Sklepanje o predlogu za parcelacijo parcele št. 56 d. o. Kjarbola gornja (last gg. Tomaža Holt, Lojd in dr.) se je na predlog svet. Braidottija odložilo.

Sprejet je bil predlog mestnega sveta glede ureditve ulice S. Sebastiano.

Na to se je razvila debata, v kateri je prišlo do malega razkritja tržaške šolske mizerije.

Šolski odsek je mestnemu svetu stavil predlog, da se izvede novo razdelitev šol. Šolski odsek si to predstavlja tako, da se osnuje par novih mest šolskih ravnateljev za meščanske šole. Da bo s tem malo ali nič pomagano, sledi iz besed svet. Fiamina, ki je povedal, da pride na Dunaju ena šola na 3500 a v Trstu na 8000 prebivalcev, na Dunaju na eno šolo povprečno 300, v Trstu 800 otrok! Tu torej vsa razdelitev ne bo nič pomagala. Treba graditi nova šolska poslopja in otvoriti nekaj stotin novih razredov. Vse drugo ne bo nič pomagalo. No, mi moremo po šolskem odseku predlagani sklep mestnega sveta le pozdraviti, ker se z bodočim šolskim letom vendarle spolni naša stara zahteva, da dobe slovenske šole v Rojanu, Barkovljah in Šklednju samostojne voditelje.

Potem ko sta bili rešeni še dve neznačni točki dnevnega reda, je župan ob 9. uri zaključil sejo, ki je bila menda po dveh letih prva seja v kateri ni spregovoril noben član opozicije. Bržkone je tudi na gg. Pučerja in Cerniutca uplivala vročina. Drugače si pač ni možno tolmačiti, da bi ta dva gospoda molčala eno uro in pol!

Dnevne vesti.

Žganja so v Nemčiji popili lani znatno množino manje, nego pa v predlanskem letu; uporaba je padla od 2,602.121 hl na 1,800.422 hektolitrov. Delavstvo je odgovorilo z bojkotom žganja, ko je vlada in njena meščanska večina v nemškem državnem zboru navajala težke davke na žgane pijače. Vlada je trdno izražala, da iz mozga ogromne svote iz delavskih žepov; kakor se pa vidi, se je temeljito zmotila.

Domače vesti.

Naročnikom. Z današnjim dnevom začnemo II. polletje in tem potom opozarjamo cenj. naročnike, da obnovijo pravočasno naročnino. Posebno pa opozarjamo one, ki so z naročnino zaostali, da nemudoma poravnajo svoj dolg, ker bi jim sicer morali ustaviti list. V to svrhu prilagamo danes pošne položnice. *Uprava „Edinosti“.*

Umrli je včeraj predpoludne, po dolgi in mučni bolezni Ivan Rupnik, vratar hiše št. 9 ulica del Carradori. Bil je vedno vrl narodnjak. Leta 1902 se je pri delu roko tako močno poškodoval, da ni bil več sposoben za delo. Zapušča revno udovo, katere živi v veliki revščini. Umestno bi bilo, da bi se rodoljublji spomenjati z malim darom te uboge žene.

Za šolo! Za narodno šolo, za slovenske šole v Trstu! Ta stari naš bojni klic se spet glasi po našem mestu in njega slovenski okolici in vabi skupaj neustrašene narodne borilce, da se zberejo iz vseh svojih stanov in da sestavijo mogočno vojsko, ki pa nima barbarskih, krvavih in razdirajočih namenov, ampak najsvetejše, najlepše cilje — boj za šolo, boj za tiste kulturne zavode, kjer naj se naša mladina vzgaja v zdravem duhu, kjer naj se na edino naravni podlagi materinskega jezika pripravlja za resne namene življenja. In kako svet in resen je ta boj našim četam, to so pokazale že dostikrat, to bodo pokazale tudi prihodnje nedelje, ko se zberejo v ogromnem številu na znamenito zborovanje, na katerem bo dala naša narodna duša z resno odločnostjo in vrl močnatostjo izraz nevolje nad krivicami, ki jih še vedno trpimo mi in naša deca. Na velikem tem zborovanju pa ne bo več toliko govorilo naše srce, govoril bo bolj razum: Razgrniti bo treba velike račune o ogromni gmotni in duševni škodi, ki smo jo doslej trpeli zavoljo žalostnega dejstva, da še danes nima na tisoče in tisoče slovenskih otrok niti ene javne narodne šole v našem mestu in da nam še vedno tuji režejo in lomijo kulturni kruh; razgrnili bomo tudi velike kulturne dolgove, ki nam jih imajo poplačati naši gospodje tu in tam — pri občini in deželi, kakor pri c. kr. vladi.

Stopili bomo na dan s svojimi zahtevami, ki ne bodo več take, da bi se nam smel kdorkoli rogati radi naše borne oskornosti in skromnosti. Ves svoj šolski program bo treba razviti, o vsaki stroki bo treba povedati, da se nam povsod gode enake krivice, ki jih nikakor ne bomo nadalje prenašali molče in brez glasnih, brezkončnih protestov. Čas je, da odpremo oči in spoznamo, da so sramotne tiste drobtine, ki nam jih je vrgla pred noge naša slavna vlada na šolskem polju, samo da bi nas omamila nam natresla peska v oči, da bi mogla kar bogatejše zaspati v nenasični nemški šolski mlin, ki ima zmleti naše otroke v pristno nemško moko, iz katere nameravajo peči tečen državni kruh.

Tako je bilo na našo veliko škodo do danes, toda ne sme biti več dalje! Čuvati hočemo nad svojimi otroki, kakor se spodobi vestnim in poštenim staršem. Nič tujega nečemo, zahtevamo pa svoje za se; naša kri naj množi le našo narodno imetje. Ponižno beračenje za borih par razredov skromne ljudske šole, žaljivo dokazovanje in izkazovanje zadostnega števila šolskih otrok, s katerimi nas je šikanirala birokratična zlobnost naših oblastnikov pri slavnem magistratu in drugod — in vse podobne nekulturne spletke smo poteptali v prah pri zadnjih volitvah, kjer smo dokazali, da tvorimo Slovenci v Trstu in okolici malo manj kot 100.000 duš broječe slovensko mesto. Kot zaključek političnih borb in znak šilove naše moči, ki povsod hrepeni po napredku, hočemo v nedeljo v „Narodnem Domu“ povzdigniti svoj glas po zgolj kulturnih potrebah, ki se nikakor ne dajo odložiti, po narodnih, po slovenskih šolah vseh vrst. Bratje, v nedeljo bo velik naroden praznik za kulturnega Slovenca v Trstu, pomnite to, pripravite svoje duše in pridite s pobožnim srcem k tej narodni slavnosti.

Iz krogov poštnih uslužbencev! — Poštni uslužbenci se letos bitko in upravičeno pritožujejo, da jim poštno ravnateljstvo ne daja predpisane obleke.

Znano nam je, da mora biti predpisana obleka razdeljena 1 aprila vsakega leta, v skrajnem slučaju koncem majnika. Ali, kakor se vidi, se poštno ravnateljstvo ne drži tega termina, kajti sedaj smo že skoraj v juliju, a o oblekah in ne duha ne sluha.

Poroča se nam, da Opatijski poštni uslužbenci nimajo kaj obleči, ker blago teh obek je tako slabo, da še s sezijo ne vzdrži; zato morajo sedaj nositi uslužbenci svojo civilno obleko pri opravljanju svoje službe. Kaj čudno izgleda to na ulici, ako ima jeden pisane, drugi zelene, tretji zopet bele hlače!

Prosimo merodajne faktorje za pojasnilo, zakaj da ne dobijo poštni uslužbenci oblek? Ali hoče morda ravnateljstvo na troške ubogih trpinov prihraniti par kronic?!

Ravnateljstvo je pri vsaki malenkosti jako natančno, seveda, ako je v škodo

uslužbenca. — Naj se tudi v tem slučaju izkaže točno ter naj nemudoma dostavi obleke, da se ne bodo tuji škandalizirali nad tako upravo, ki v takem kraju, kjer se shajajo tuji iz vsega sveta, pušča svoje uslužbence tako „pisane“ na cesto.

Ravnateljstvo zahteva tudi od raznih prestojnikov, da morajo biti vsi uslužbenci po predpisih oblečeni in snažni; a kako naj bo to možno, ko pa ne dobimo oblek?!

Svoje borne plače pa vendar ne moremo uporabljati še za službene obleke, ko s to plačo komaj — životarimo!

V interesu javnosti, pravičnosti in reda želimo in zahtevamo, da nam ravnateljstvo dostavi obleke takoj, ako že zahteva, da se moramo ravnati po predpisih!

Lepake za prvi zlet Tržaške sokolske župe na Vrdeli. Može slovenske korenine, — saj veste kje je ul. S. Cilino! Tudi Vam je znana društvena gostilna ex Capuzzerà.

Člani tega društva so sami Brkini, Kraševci in drugi ljudje, ki so pa zlezli doli z narodne lipe in se uvrstili med italijanske lombarje. — Slovenski jezik, ki so ga prejeli od matere, so precepili v italijanski — di puro sangue. — Zato jim naša domača govorica tako neprijetno diši, da jih kar groznica trese, ko čujejo svoje matere jezik.

Ta mržnja do svoje matere je zastudila društvo mnogim našim še narodnim možem, — tako, da so izstopili. Najlepši dokaz sovraštva so pa podali kaporijoni vsakikrat, ko se je katero naših društev drznilo prilepiti plakat na to hišo. Tako so pred leti, ko so imeli socialisti tam neko slavnost, kakor besni trgali slovenske plakate, in to proti protestu tedanjega predsednika, ki je bil pravičen proti vsem.

Kedor bi bil v sredo opolnoči slučajno šel skozi ožino pri omenjeni gostilni, bi bil opazil, kako je neki smrkolin z nožem drsal slovenski plakat za „prvi zlet Tržaške sokolske župe“.

Na straži je stalo neko babše — in pa odbornik Krpan (puro sangue italiano). Gotovo so se bal, ker niso imeli čiste vesti.

Omeniti treba še, da v omenjeno gostilno zahaja tudi nekaj naših zavednih mož — in tudi trgovcev — četudi nimajo od krčmarja nobene koristi, ker isti kupuje vse pri Italijanih. — Če že Menesini zahteva, da vsi Italijani odpuste vse Slovence iz službe, je dobro, da se držimo tudi mi tega reka, pa da tudi mi ne polnimo žepov našim nasprotnikom!

Slovenci! Italijani hočejo bojkotirati nas, zakaj naj bi mi podpirali svoje izdajalce?!

„Italijanski“ Kras. „Indipendente“ nazonanja, da je po svojih geografskih in historičnih bedarijah znani gosp. Artur Tribel v glasilu italijanskega Turističnega kluba objavil članek o „našem“ Krasu. Bill bi „Indipendente“ zelo hvaležni, ko bi nam povedal, kje je prav za prav ta njihov, italijanski Kras?!

Na adresu c. kr. orožniškega poveljstva. Povodom državnozbornske volitve dne 13. t. m. na sekciji Dolenje Škofije okraja koperskega je bil Peter Cupin iz Dolnjih Škofij št. 239 obdolžen, da je zakrivil volilno sleparstvo, vsled česar so dobili orožniki nalog, naj ga primejo. (Nasprotniki so namreč prijavili orožnikom, da je Cupin izpolnjeval svojim somišljenikom glasovnice na ime kandidata Mandiča). Čim pa je Cupin doznal, da ga iščejo orožniki, se jim je nemudoma javil sam. Iz tega sledi logično, da se Cupin nikakor ni hotel odtegniti roki pravice, ker je bil gotovo uverjen, da ni zagrešil nikake nepravilnosti. Gotovo pa ne take, da bi bil zaslužil tako brezobzirno postopanje od strani orožnikov, kakor se je faktično zgodilo in kakor sledi tu doli. Vklenili so ga namreč z nekim drugim osumljencem tako trdo (in ga odveli po železnici v Koper), da so mu provzročili telesno poškodbo, o kateri imamo pred seboj zdravniško spričevalo dne 18. junija 1911, ki potrja, da vsled bolečin ostane Cupinova zmožnost za delo ovrana vsaj dva tedna. Tudi je Cupin obolel vsled velikega razburjenja.

In kakor da še ni bilo dovolj te službene gorečnosti gg. koperskih orožnikov! Ker je bil grozen naliv, je Cupin zaprosil, da bi smel najeti voz, s katerim bi se z orožnikom odpeljala na sodnijo v Koper. Tudi tej prošnji ni bilo ustreženo!! Odveli so ga v strašnem nalivu peš v Koper in mu še s tem povečali duševne in telesne muke. V zaporih sodnije v Kopru so ga pustili v takem stanju vso noč do naslednjega dne.

Ne pišemo nikakega komentarja in tudi ne nikakega poziva na adresu orožniškega poveljstva, marveč prepuščamo njegovi pravičnosti in njegovemu človekoljubnemu čutu, da 1. si predstavi, v kakem stanju je Cupin dospel v zapore, in 2. da-li je bila potrebna taka strogost vspricho veličine Cupinovega „zločina“ in vspricho dejstva, da se je nemudoma sam prijavil orožnikom, iz česar se menda daja sklepati, da mu vest ni bila posebno težka!!

Na stražo za četrti okraj! Pod tem naslovom priporoča „Indipendente“, naj Italijani pri veliki akciji, ki jo zasnuje liberalna stranka v ohranitev in varstvo „ogroženega“ tržaškega italijanstva, posveča posebno pažnjo četrtemu okraju, v katerem da se z odpravo Lloydovega arzenala, kjer so zaposleni večinoma italijanski delavci, razmere brezdvomno poslabšajo na škodo Italijanov. Vsled razvoja nove svobodne luke da bo favorizirana slovenska infiltracija, dočim se bo italijanski element vedno krčlil.

„Indipendente“ kliče zato na pomoč vse italijansko-liberalne svetnike. Opozarjamo na to naše ljudi v četrtem okraju (Sv. Vid) ter jih prosimo, naj pazno zasledujejo vse delovanje Italijanov v tem okraju in nas obveščajo o vsakem slučaju.

Kaj moramo storiti danes? Da vsakemu znancu, vsaki znanzi, s katerim se sestanemo, zakličemo: Jutri na shod za slov. šole v „Nar. dom“!

Velika venmetalska akcija torej ni bila le prazna grožnja gospoda Mene-zinija. Soditi po pisavi v „Piccolo“ in „Indipendente“, mislijo gospodje takrat prav zares. Gospodje mislijo izvesti stalno organizacijo, glede katere pa še niso edini, kako naj bi izgledala. Nam se je posrečilo, da smo doznali, da so v eni zadnjih sej „Partije“ pretresali načrt bodočega dela naših ljubih neodrešencev. Po tem načrtu bi se delo gibalo v dveh smereh: na eni strani bi metali Slovence ven, na drugi vozili regnikole notri. V ta namen hočejo osnovati dve gardi: gardo za venmetanje Slovencev in gardo za uvažanje regnikolov. Prvi gardi bo stal na čelu gospod Mene-zini, kakor obervenbacitelj, drugi dr. Mrak (pardon, Mrach), kakor oberimporter Italianashev.

Prvi dobi Garibaldijev red, ki ga italijanska vlada osnuje nalašč v ta namen, drugi bo pa imenovan za častnega Kalabreža!

Mi izrekamo obema gospodoma že v naprej svoje najskrenejše čestitke! Resno pa govorimo o stvari v uvodnem članku.

SLOVENC! Prihodnjo nedeljo ob 10. uri se vrši v „Narodnem domu“ shod, na katerem se bo razpravljalo o našem šolskem vprašanju. Kdor še čuti slovensko, se tega shoda udeleži, da s tem pripomore k rešitvi tega življenskega vprašanja tržaških Slovencev.

Hvaležna kamora. — Dne 29. t. m. se je vršil pogreb Josipa Picige, ki je umrl na poškodbah, katere je dobil na socialističnem shodu pri sv. Jakobu, dne 10. m. m. Može je bil med onimi kamoristi, ki so iz gostilne „Al Antico Busso“ streljali z revolverji na socialiste. Mi smo takrat poročali, da so bili vsi o oni priilki aretirani kamoristi oboroženi z enakimi revolverji. Nismo pa poročali, da je bil v celo zadevo zapleten neki dobroznan odlični člen kamoristične stranke, ki še danes igra odlično ulogo v političnem življenju našega mesta. Avtomobil tega moža je prišel pred trg, kjer se je vršil shod in iz avtomobila so izstopili štirje sumljivi subjekti, ki so šli v gori omenjeno gostilno. Poročali tudi nismo, da so bili aretiranci sami že večkrat kaznovani individui, ki so že presedeli po več let v ječi. Med temi je bil omenjeni Josip Piciga.

Ta mož je bil doma iz Dekani, mati mu je bila iz Gabrovice v Istri, a vzgojen je bil v Šklednju. Pred 14. leti je v Starem mestu ubil dva človeka in dobil za to deset let ječe.

In tak material ima kamora v svoji sredi! Takih subjektov se poslužuje v dosedanjih svojih političnih ciljev! Vendar s tem cela ta umazana aféra še nikakor ni bila izpriljena. Piciga je, kakor rečeno, umrl na posledicah ran, katere je dobil od socialstov. In da so se socialisti nahajali v silobranu, je potrdil sam „Piccolo“, ki je naslednji dan obsodil junake revolverjev in jih zatajil, češ, da to niso pristaži njegove stranke. Kljub temu so kamoristi tega slovenskega odpadnika in tudi sicer za človeško družbo izgubljenega človeka, na slovesen način pokopali. Sprejaj je bila kočija, njegovo truplo so nosilci nosili na pokopališče, a v sprevodu so nosili tudi vence.

Neki kamorist je imel celo nagrobni govor, v katerem je pokojnika proslavljal kot dobrega in poštenega človeka ter kakor mučenika italijanstva. Piciga da je sicer umrl, a njegov duh bo živel tudi še nadalje med njimi (namreč Italijani).

Umeje se, da je od kamore zelo lepo, da proslavlja ljudi, ki so delali in se žrtvovali za njo, kljub temu pa si pridržujemo mi pravico, da si vstvarimo o tej hvaležnosti svojo posebno sodbo! Ta sodba je morda po mnenju gospoda Menesinija in drugov sodba barbarov, a v tem slučaju moremo pač mirne duše reči, da nam je ljubši naše „barbarstvo“, nego njih „kultura“!

Prihod angleške eskadre. — Danes pripluje v našo luko angleška eskadra, sestavljena iz vojnih ladij „Exmouth“, „Corn-

!!! Kupite vsi danes vozne listke za izlet v Devin !!!

Wallis" in "Triumph" ter avizo-ladije "Husar", pod poveljstvom komandora Sir Edmunda Poe. Dne 4. julija pride ob tej priliki v Trst angleški poslanik na Dunaju, Sir Fairfax Cartwright, ki se nastani v Palace Hotelu Excelsior.

Izlet po morju v Devin. Pomotoma je bilo včeraj v našem listu tiskano, da se bo izlet vršil dne 9. julija. — Popraviti moramo to v toliko, da se bo izlet vršil jutri v nedeljo ob 3.30 uri popoldne s pomola sv. Karla s posebnim parnikom. Vrnitev v Trst ob 9.30 zvečer. Zanimanje za izlet je vsesplošno, posebno vesti, ki prihajajo iz Devina so jako razveseljive. Na pomolu v Devinu bo pričakovalo izletnike pevsko društvo "Ladija" z zastavo. Skupni odhod z godbo in zastavo na čelu na slavnosti prostor, kjer se bo vršila veselica s petjem in godbo.

Naproseni so vsi oni, ki namerujejo pohiteti v Devin, naj si preskrbe do danes zvečer vozni listek, da odbor lahko ukrene vse potrebne korake v slučaju, da se prilagodi več izletnikov nego jih ide na parnik. Naznanja se tudi tem potom, da je poseben parnik že najet.

Težko operacijo je srečno prestal na Dunaju tudi Tržačanom dobro znani bivši trgovec in krčmar Ivan Šiško iz Herpelje. Po vseh večih mestih Italije je g. Šiško iskal zdravniške pomoči pri najbolj slovečih italijanskih zdravnikih; ali nihče mu ni znal pomagati. Po nasvetu nekega znanca se je obrnil na našega rojaka g. dra Defranceschi-ja v Gorici, ki je takoj spoznal bolezen in mu nasvetoval, naj se podvrže operaciji. Precej nevarno želodčno operacijo je v ponedeljek srečno izvršil dvorni svetnik dr. Eiselsberger na Dunaju. G. Šiško želim brzo okrevanje.

Občni zbor "Dramatičnega društva" v Trstu se vrši danes v soboto, 1. julija ob 8. in pol zvečer v gledališki dvorani. Pričakovati je največje udeležbe od strani vseh, ki vedo ceniti važnost te naše kulturne institucije.

Odprto pismo c. kr. poštne ravnateljstvu. Podpisani sem oddal na tujakšni pošti dne 30. t. m. ob 10¹/₂ uri jutraj košarico s čisto slovenskim naslovom. Poslujči uradnik mi je vročil poštno-prejemni list z nemško-italijanskim besedilom. Na moje zahtevo, naj bi mi izpolnil prejemni listek v slovenščini, je odvrnil: „Das hätten sie früher verlangen sollen!“ — Jaz na to: „Herr, das wäre Ihre Pflicht, in dem die Adresse slovensch ist.“ Dotični gospod se je na to v razburjenem tonu obrnil proti meni z motivacijo, da za njega je tekst na poštini sprejemnici (ki je bil res slučajno nemško-laški) merodajen, v kakem jeziku naj izpolni prejemni list. Na to jaz: „Ako mi nočete izpolniti listka v slovenskem jeziku, dobro; obrnem se na merodajno mesto.“ Pri teh besedah sem vzel nemško-laško tiskovino in odšel.

Pripomniti moram, da bi se radi tega slučaja ne bil oglašil javnim potom, ako ne bi imel že prej jednakega nastopa s pravim gospodom uradnikom, ki mi je izpolnil poštno-prejemni listek, dasi je bil tekst naslova slovenski, čeprav na nemško-laški tiskovini, na kar sem ga že v prejšnjem slučaju opozoril, da za sedaj vsprejem sicer nemško-italijanski listek, a da zahtevam v prihodnje enkrat za vselej slovensko izpolnjen prejemni listek.

Da si ta zadeva sama na sebi vidi malenkostna, — na-me napravlja vendar opravičen utis, da se hoče jemati Slovencem še iste drobtinice od jednakopravnosti, zajejane nam kakor enakopravnim državljanom; in to od strani, kjer bi bilo najmanj pričakovati kaj takega, to je: o d. c. kr. uradov! Ako je postopenje dotičnega gospoda korektno, odgovarjajoče službenim predpisi, obžalujem svoj korak; ako pa hoče dotični gospod uganjati politiko na mestu, kjer ima posla s tisočji Slovencev, naj bi ga o slavno vodstvo dalo poučiti, kakšna je njegova uradniška dolžnost tudi nasproti Slovencem!

Anton Jerkič, fotograf.

Opozorjamo na I. nastop "Trž. Sokolske župe", ki se bo vršil jutri 2. julija pri sv. Ivanu. Vse kar čuti slovensko, naj se vdeleži te slavnosti, da vspe kar najljubše! Za srečelov so darovali: Gdč. Sabadin škaflijo finega pisnega papirja, g. Zelenik dve škafliji cigaret, gosp. Kamuščič škaflijo papirja, garnituro za srajce in nošev, g. Prosen dve vazi, Križmančič in Breščak ducat robcev, g. Grgin Marin dva narodna hrvaška kozarca. — Za nadaljne darove se priporoča Odbor.

Naznanilo. Podpisani tržaški odvetniki si usojajo naznanjati, da bodo njihove pisarne od ponedeljka, 3. julija t. l., do vključno 25. avgusta odprte od 8. ure popoldne do 1 ure popoldne in od 4. do 6. ure popoldne.

V Trstu, dne 30. junija 1911.
Dr. J. Abram, Dr. F. Brnčić, dr. G. Gregorin, dr. F. Kovačič, dr. M. Pretner, dr. O. Rybář, dr. E. Slavik, dr. F. Šolar, dr. K. Vodušek, dr. J. Wilfan.

Parnik „Alice“. Avstro-Amerikane je iz New-Jorka dospel v našo luko včeraj popoldne. Ker je parnik v Napolju ukrenil najstrožje odredbe, da ni prišel v dotiko z mestom, zato so mu dovolili, da se je smel klati v luki. S parnikom se je pripeljalo 50 pasažirjev.

Tržaška mala kronika.

Zopet slučaj kolere na „Oceanii“. Kakor smo včeraj poročali, se je med potniki parnika „Oceania“, ki se radi slučaja kolere nahaja v kvarenteni pri lazaretu, pripetil drug sumljiv slučaj. Radi tega je bila kvarentena za parnik, potnike in moštvo podaljšana za nadaljnjih pet dni. Kakor se je včeraj bakteriološkim potom doglalo, gre tudi v drugem slučaju za azijsko kolero. Sanitetni oddelek ministrstva notranjih stvari poroča v tem pogledu: V Trstu je bila dne 30. junija bakteriološko vgotovljena kolera pri drugi potnici parnika „Oceania“, imenom Marija Roldan, ki se je radi slučaja kolere Zofije Brenner nahajala enako ostalim potnikom in moštvom od 24. junija sem v izoliranem opazovanju na ladiji. Prvi simptomi bolezni so se pri njej pojavili dne 28. junija.

Njen slučaj kolere je lahke narave. Ni treba pripomniti, da za mesto ni niti najmanjše nevarnosti, kajti, kakor rečeno, se je parnik „Oceania“ z vsemi potniki in z vsem moštvom že takoj po prihodu podal v kvarenteno k sv. Jerneju.

Ker niso potniki drugega razreda „Oceanie“ prišli v dotiko z onimi tretjega razreda, zato so jih včeraj izpustili na svobodo.

Spoznano truplo. Oni gospod, ki je pred tremi dnevi naglo umrl pri trgu Goldoni, je bil Ivan Battan, star 78 let, natak, stanujoč v ul. Sapone 5.

Tatvina pri kvartanju. Robert Sprimz je dne 28. m. m. kvartal v gostilni „Al Cantinone“; med igranjem mu je nekdo vkradel iz žepa delavsko knjižico, v kateri se je nahajal bankovec za 10 K. Radi suma na tej tatvini je bil včeraj aretiran 26-letni brezposleni kovač Štefan Dergulič.

Manipulacije v kavarni „Universo“. V tej kavarni sta bila predsinočnjim aretirana dva stara znanca iz ulice Tigor, 34-letni dninar Humbert Romito iz Trsta in 20-letni Peter Deluk iz Kopra, ker sta vkradla nekemu Gombaču, ki je pri mizi zaspal, par kronic.

Blaznost. Treves je včeraj prepeljal v opazovalnico 40-letno Ano Kocijančič, stanujočo v ul. Castaldi 4.

Koledar in vreme. — Danes: Teobald šk. — Jutri: 4. ned. po blink. Obisk. Mar. Dev.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 25° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

— Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Vroče. Vetri od severovzhoda.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Bratje Sokoli!

Jutri v nedeljo se vrši „I. zlet Tržaške sokolske župe“, na katerem je treba, da nastopimo vsi do zadnjega v sokolskem kroju, da dokažemo s tem zanimanje za razvoj Sokolstva na tržaških tleh. — Bratje v kroju gredo lahko poljubno h sv. Ivanu; vendar pa se jih zbere večina v „Nar. domu“ v Trstu ob 1 uri, tako, da bodo vsi ob 1 in pol na skupnem zbirališču pred „Nar. domom“ pri sv. Ivanu. Na zdar!

Kolesarsko društvo „Balkan“ priredi, kakor je bilo že objavljeno dne 6. avgusta t. l. predpoludne drugo jugoslovansko dirko pri sv. Ivanu v „Nar. domu“ veselico in ples.

Pri veselici se razdelijo dirkačem nagrade in izsrečka novo dvokolo. Srečke so v razprodaji pri gospe Biček v „Narodnem domu in kavarni „Minerva“. Segajte pridno po istih! — Slovenci! To je edino športno društvo v Trstu. Podpirajte ga vsi, da se povdignemo na višek družih narodov! Kolesarsko društvo „Balkan“ prosi vsa bratska društva da opuste za 6. avg. prireditve. Darove za dirkače sprejema g. Kranjc v kavarni „Minerva“ v ul. Acquedotto. Vsi oni, ki so kaj pripomogli pri dirki l. 1910 so naproseni tudi za letos. Odbor.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila danes v soboto 1. t. m. od 9. do 12. ure.

Velika množina trgovskih knjig, pisarniški papir, zvezki, črnilo, risalne table, paspartout, klosetni papir, mape, škaflije in kuverte s pisalnim papirjem, peresniki, sviniki in drugi papirniški predmeti.

Poslano*)

Gospod

ŠTEFAN ŠIŠKOVIČ, nadučitelj HERPELJE.

Poroča se mi, da govorite o meni stvari, ki mi morejo škodovati moralno in gospodarsko. Ako je res, kar se mi poroča o Vašem nastopanju proti meni, izjavljam, da je vse gola laž in obrekovanje, če mi ne daste s ponovitvijo vsega pred pričami prilike, da spravim stvar pred sodnijo.

IVAN DEKLEVA, trgovec Kozina.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu zakon velevala.

Pozor! Stara in prva slov. trgovka na Primorskem

priporoča slav. občinstvu svojo

bogato zalogo šivalnih strojev „Piaff Gritzner“ in drugih tovarn za krojače, čevljarje in domačo rabo. — Ima tudi v zalogi dvokolesa „Primier“, „Ipag“ in „Courier“. — Prodaja tudi na mesečne obroke. — Za dobroto istih se jamči.

JOSIP DEKLEVA

Se priporoča slav. občinstvu GORICA — ulica Mustelplo št. 1 — GORICA

„Slavija“

vzaj. zavarov. banka v Pragi

Rezervni fond K 53,758.285-24.
Izplačane odškodnine in kapitalije Kron 115,390.603 61.

Dividend se je doslej izpl. K 2,598.081-85.
Po velikosti druga vzajemna zavar. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavar. na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Zavaruje tudi proti vlomom. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občn-koristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ul. Caserma 12, I.

TELEFON št. 21-47.

V novi trgovini

ul. Carlo Ghega 2 (bivša mirodilnica)

Je dospel a: partija porcelanaste

Posode

po prilžnostnih cenah. — Samo za malo dni!

Umetni: fotografski

pri sv. Jak. ul. ERZ. atelje pri sv. Jak. ul. TRST.

ulica Rivo šte. 42 (pritličje)

213

Izvršuje vsake fotografske dele, kakor tudi razgled, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče na vsakovrstne spomelnike itd. itd. itd.

Posebneost: Povečanje vsakotere fotografije.

Kadi udobnosti P. M. narodnikov sprejema naročila in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

VELIKI KINEMATOGRAF „BELVEDERE“

TRST — ulica Belvedere šte. 10 — TRST

V soboto 1., nedeljo 2. in ponedeljek 3. julija:

1. Sestanek, drama. —
2. Splav dreadnoughta „VIRIBUS UNITIS“
3. Bilo je nekdanj, sentimentalni prizor. — 4. Nesreče nekega samca, komično, za smeh.

Velika klobučarna

Romeo Doplicher

Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.

Specijaliteta: trdi angleški klobuki

Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST

Corso št. 34.

223

Pečatniki iz kaučuka

se izdelujejo najsolidnejše in najtančnejše samo v mehanični delavnici

Tržaškega grafičnega zavoda

(Stabilimento grafico Triestino).

Telefon 742. TRST, Piazza della Borsa 13. Telefon 742.

Zaloga avtomatičnih numeratorjev itd. za pečatnike.

Pošiljatve na deželo.

1760

Velika razsvetljava

— Škocijanske jame —

bo v nedeljo, dne 2. julija t. l. od 12.—2. ure pop. pri vsakem vremenu.

Vstopnice so vdobivajo pri vходу v jame: 2 K za odrasle osebe; 1 K za otroke.

Posebni vlak c. kr. drž. železnice do Divače.

Odhod iz Trsta ob 9. uri 28 minut predp., odhod iz Divače ob 8. uri 05 min. zvečer.

Cena vožnje tja in nazaj:

II. razred K 3.—

III. K 2.—

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák | V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13 II. n

Zaloga tu- in inozem. vin, špirita likerjev in razprodaja na debelo in drobno

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 8, Trst

(Nasproti Café Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, posebnih desertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, romskih vin, Mosella in Ohlanti. Rum, konjak, razna žginja ter posebni pristni tropinovec, mivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka narečba se takoj izvrši. Raspoložljiva se po povzetju. Ceniki na zahtev in franko.

Razprodaja od pol litra naprej. 208

Gostilna „Pri Adriji“

Trattoria „ALL' ADRIA“.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl gori imenovano gostilno v BARKOVLAH na obrežju šte. 132. Točim samo pristna domača vina in prodajam: Belo in črno po 1.04 liter, Dreherjevo pivo po 66 st. liter.

Dobi se tudi vino spumanti po 2.40 steklenica. Marala in vsakovrstni likeri. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in miznimi jedili.

Za obilen obisk se toplo priporoča z geslom:

SVOJI K SVOJIM! Vekoslav Kocijančič.

Nar. del. organizacija.

Delavci škedenjskih plavžev imajo drevi (v soboto) ob 7. uri sestanek v prostorih „Gospodarskega društva“ v Škedenju.

Delavci čistilnice olja (Raffineria olii minerali) imajo danes ob 8. uri zvečer sestanek v prostorih „Gospod. društva“ v Škedenju.

Pričakuje se, da pridejo vsi tovariši iz Škedenja in da bodo agitirali za čim večjo udeležbo.

Prihodnji teden se bodo vršili: v ponedeljek ob 7.30 uri zvečer občni zbor skupine NDO Sv. Marko—Sv. Andrej pri sv. Jakobu.

v torek ob 8. uri zvečer sestanek delavcev „Čistilnice riža“ v ulici Lavatoio 1.

v sredo ob 8. uri zvečer seja „Odbora voznikov“ v ul. Lavatoio 1.

v četrtek ob 8. uri zvečer sestanek delavcev „Linoleuma“ pri Sv. Jakobu.

v petek ob 8. uri zvečer občni zbor skupine N. D. O. „Mestna plinarna“ pri Sv. Jakobu.

v soboto ob 8. uri zvečer seja odborova „Prosta luka“ v ul. Lavatoio 1. Strokovni tajnik.

DAROVI

— V proslavo blagovestnikov Sv. Cir. in Met. daruje „Obrtniško društvo“ pri sv. Mariji Magd. sp. (Sv. Ana) K 35 26 nabranih pri izplačevanju dividende svojim članom za otroški vrtec pri Sv. M. Magd. zgornji in spodnji.

Vesti iz Goriške.

Jezikovna ravnopravnost c. kr. finančnega nadzorništva v Gorici. Pred nekaj meseci je priobčila „Edinost“ doslovno naredbo, izdano od pokojnega finančnega ravnatelja Plenkeja v Trstu, s katero je bilo zavkazano podrejenim uradom, da se morajo v jezikovnem oziru ravnati popolnoma objektivno in pravično.

Dotično naredbo je, kakor smo doznali, sedanjí finančni ravnatelj baron Kober iznova poslal na podrejene mu urade in organe z izrecnim ukazom, da se morajo ravnati po njej.

C. k. finančno nadzorništvo v Gorici pa ta došli mu ukaz, t. j. jezikovno pravičnost, popolnoma prezira. Na slovensko pisane vloge slovenskih strank izdaja rešitve — v nemškem jeziku; tudi dvojezične tiskovine se izpolnjujejo samo v nemškem jeziku. Stranke, ki ne umejo besedice nemško, se zaslüšujejo — in tudi v kazensko-pravnih stvareh — v nemškem jeziku. Gospodje si pomagajo z nesposobnimi in nezmožnimi tolmači; in tako se dogaja večkrat, da je stranka podpisala nekaj, česar sploh ni navedla.

Strankam svetujemo, naj vsako rešitev, ki ni izdana v njihovem slovenskem jeziku, odločno zavračajo; enako naj tudi odklonjajo vsaki podpis na listine, ki niso sestavljene v slovenskem jeziku. Sitnež.

x **Ponarejalci denarja.** Porotniki so spoznali krivim obtoženca Antona Gabrijelčiča iz Kanala, ki je bil obsojen na 18 mesecev poostre trde ječe. Ignacij Križnič pa je bil rešen krivde.

x **Tiskovna pravda** Andr. Gabrščka proti uredniku „Novi Čas“, ki se je imela razpravljati pred porotniki v sredo, je bila preložena na prihodnje porotno zasedanje.

x **Velik požar** je navstal v torek zvečer v ulici Luigia v Gorici. Sprva se je govorilo, da gori „Südbahn“, in nekateri so bili mnenja, da je navstala eksplozija plinarne. Ob velikem nallvu dežja je daleč na okoli žarelo nebo.

Končno smo doznali, da gori v ulici Luigia stavbeni les, ki je bil lastnina odbora za zgradbo cerkve „Srca Jezusovega“. Skoro ves les, ki se je nahajal v 70 metrov dolgi lopi, je pogorel. — Škode je 12.000 kron, ki ni krita zavarovanjem.

x **Bankovec za 1000 kron** je zgubil neki ubogi delavec v magistratni ulici. — Kmalu za tem je policija aretirala nekega K, češ, da je našel in utajil rečeni bankovec. Preiskava pa tega mu ni mogla dokazati.

Vesti iz Istre.

Iz Gažona. V nedeljo, dne 2. julija bo treba pri veselici, ki jo priredi pevsko in bralno-godbeno društvo „Jadran“ iz Gažona, pokazati narodnim nasprotnikom, da smo jim zaprli zadnjo pot v našo Istro. Veselica obeta biti zanimiva, ker bodo sodelovala tudi bratska društva: „Branik“ iz Šmarji, „Straža“ iz Truš, „Svoboda“ iz Sv. Antona in „Slovanski dom“ iz Elerjev. V nedeljo torej vsi na Gažon, ki je komaj pol ure oddaljen od koperske luke in postaje. Ženski spol naj se pobriga za obljubljeni jerbis. Kdor ne more priti po morju, naj pride z vlakom; kdor ne hodi rad, ali ne more, se od Kopra do Gažona lahko pelje. — Naš krčmar pa že pridno dela in skrbi, da bo pomagano lačnim in žejnim.

Zatorej Slovenci, okoličani, Tržačani in drugi: zaprimo še to zadnjo postojanko. — Začetek veselice točno ob 4. uri popoldne. Ker se posebnih vabil nímoglo razposlati, naj se stem smatra vabljenim vsakdo.

Razne vesti.

Koliko stane ena predstava v pariški operi? Francoski poslanec Rivet trdi v nekem pariškem listu, da je letni deficit pariške Opere neznamenit nasproti deficitu milanske Scale, ki znaša nad 300.000 lir; dunajske Opere, ki dosega dva milijona kron; in nasproti deficitu new-yorške Metropolitanke opere 1,250.000 lir. Iz poročila omenjenega lista podajamo tu sledeče podatke: Vsaka predstava v Operi stane najmanj 17.000 frankov. Stroški za razsvetljavo (7000 svetilk) znašajo 900 frankov na večer; samo čiščenje gledališča po vsaki predstavi stane 200 frankov. V gledališču je zaposlenih 2000 oseb.

Armirani beton pred štirimi stoletji. Teh dni so postavljali v pariškem Louvru lift in zato so morali rušiti neke zidove, za katere se je doslej mislilo, da so narejeni samo iz kamnja in opeke. Ali so se delavci imeli čemu čuditi, ko so videli, da je bilo kačenje samo od zunaj, a znotraj da se je nahajala neka čvrsta kompaktna masa, ki je bila zelo podobna današnjemu armiranemu betonu. Potemtakem so že pred štirimi stoletji zidali z armiranim betonom, ki so ga doslej smatrali za izum moderne tehnike. Ker ni v arhivih Louvra o temu nikake biležke, je jasno, da gre tu za goljufijo graditeljev, ki so na ta način hoteli štediti z materijalom.

Kaj vse si zna dovoliti grof Tisza? — Grof Tisza je te dni hotel odpotovati s svojega posestva Gesta v Budimpešto. Kakor je to pri visoki gospodi že v navadi, da prihajajo šele zadnji hip pred odhodom vlaka, tako tudi grof Tisza ni šel preje od doma. Prišel je na kolodvor nekoliko minut pred odhodom vlaka, a ni mogel preko pota, ker je radi odhoda vlaka bila spuščena ograja.

Grof Tisza je zato zamudil vlak. Ko je namreč prišel na peron, se je vlak že bil začel premikati. Tisza je poklical službojočega uradnika, a ga prvi hip ni našel. Zato je grof moral čakati, da se je uradnik pojavil in čul njegovo željo. Grof je zahteval, da mora uradnik takoj ustaviti vlak. Uradnik je odgovoril, da to ne sme storiti.

Vlak je odšel in grof Tisza je ostal na kolodvoru, a pripravil je uradnika v tak strah, da je dal vlak ustaviti zunaj na progi, pri drugi stražnici, od kjer se je vlak vrnil nazaj. Grof Tisza je tedaj vstopil v vlak in prišel še pravočasno v Budimpešto. Zato pa niso prišli pravočasno drugi potniki.

Radi grofa Tisze je vlak imel znatno zamudo in so mnogi potniki zamudili zvezo, drugi zamudili svoje posle.

A kaj to briga grofa Tiszo? On je prišel še pravočasno!

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj inšer. oddelku.

Hišica lepa, nova 3 sobe, kuhinja in vrt blizu Rojana se proda. Posredovalci izključeni. Obrnite se: Novak, Kavarina Commercio od 7—9 popoldne. 1136

Hiša na prodaj: 2 sobi, 2 kuhinji, vrt. Škorklja, S. Pietro. Posredovalci izključeni. Več se poižve Pendice Škorklja 462. 1137

Odda se takoj v najem meblovana soba. — Ul. Farneto 43, II, vrsta 10. 1138

Na Dolenjskem je na prodaj prav lepa hiša za vsak denar. — Pojasnila daje F. Pertot, urar, ulica delle Poste 9. 1139

Proda se zaradi odpotovanja šivalni stroj za K 50, Škorklja S. Pietro št. 24. vrata 12. 1040

Dalmatinska gostilna v ul. Nuova št. 18. Vino črno, dalmatinsko, po 80 st., opolo 88 in belo 96. Dobra kuhinja. 1050

Izredna prilika. 6 novih šivalnih strojev Singer, kupljenih na dražbi, je na prodaj za kron 62; tri leta garancije. Trst, ulica S. Caterina 7, dvorišče. 1112

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Avtorizovana dunajska šola. — ustanovljena —

rezanja oblek, izdelovanja oblek in perila

ANA NOVAK - TRST

ulica San Lazzaro 16. III.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel na svoj račun dobroznano gostilno

„PRI FRANCU“ v Trstu, ul. Giosue Carducci 33.

Za dobro pijačo, kuhinjo in postrežbo skrbi in se toplo priporoča

JAKOB ORTAR.

:: Restaurant Würschinger ::

Trst - ulica Stadion štev. 10.

Vsako nedeljo vojaški koncert. - Vstop prost.

Najboljše priporočen. — Dunajska kuhinja. — Dreherjevo pivo I. vrste.

CENE NAVADNE. Senčnat in hladen vrt. CENE NAVADNE.

Klubove sobe se oddajo v najem za društva. — Abonement s popustom 20%.

V žganjarni in sladčičarni vogal ul. Ghega

in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in kavar. Fabria. Bogat izbor najboljih vin in likerjev prvih tovarn naše države. — Izvrstne slaščice.

CENE ZMERNE.

Asti Spumante, Refolk sagrebški Polinkovao in Sokol. Posebne vrste. Ruše po najzmernejših cenah.

Bogomil Pino

— urar in zlatar —

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

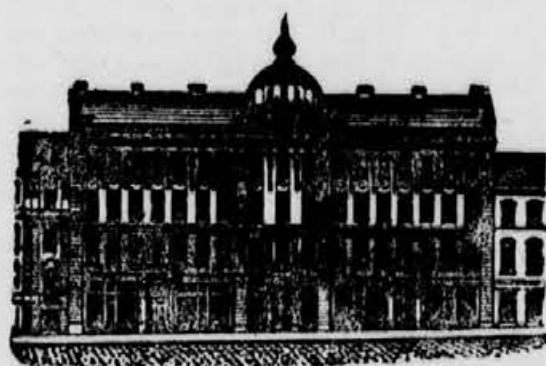
nasproti cerkve sv. Antona novega

Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi uhani, prstanov z dijamanti in brez dijamantov, ženske verižice, zlate in srebrne za moške, vse po konkurenčnih cenah.

Najbolj varno naložen denar! Največja slov. hranilnica!

Denarnega prometa do 31. decembra 1910 nad 564 milijonov kron.

Stanje hranilnih vlog nad 40 milijonov kron.

REZERVNI ZAKLAD nad 1.200.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, v Prešernovi ulici št. 3

sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 1/2% brez odbitka. Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Denar in knjižnice se lahko pošiljajo po pošti.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Za varčevanje ima lične DOMAČE HRANILNIKE, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa

kreditno društvo.

Posoja na zemljišča po 5% in proti poplačevanju dolga pa najmanj 1/2%. Dolžnik pa more svoj dolg poplačevati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Pridna in štedljiva gospodinja kupuje

KOLINSKO CIKORIJO!

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se prodaja

pri Orehu (Noghere) pri glavni cesti

vse potrebne mrtvaške predmete, kakor:

krste, sveče, obleke, pajčolane, vence iz umetnih cvetlic in perl

Trgovina je bogato založena. Na izbero so vsi predmeti te stroke.

Zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja v Trstu, Corso št. 47

Uljudno se priporočata Alojzij Jamsek in Franc Bernetič, mizarja.